

Висновки:

Розвиток менеджерських компетентностей у контексті технологічної освіти є важливою складовою сучасного навчального процесу. Застосування сучасних підходів до навчання та використання інноваційних методів допомагає ефективно розвивати не лише технічні знання, але й необхідні менеджерські навички для успішної кар'єри у сучасному освітньому та бізнес-середовищі.

Список використаних джерел:

1. Пішенін І.К. Формування професійних компетенцій цифровізації в системі підготовки менеджерів, <https://doi.org/10.46644/2708-1834/2021-03.12>
2. Hitt, M. A., Ireland, R. D., & Hoskisson, R. E. (2016). Strategic management: Concepts and cases: Competitiveness and globalization. Cengage Learning.
3. Boyatzis, R. E. (2008). Competencies in the 21st century. Journal of management development, 27(1), 5-12.
4. Бурцева Ю. О., Іотковська М.О. Формування управлінської компетентності майбутніх менеджерів освіти під час фахової підготовки, <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-277-7-36>
5. Cristina Stan. The impact of managerial competencies on the managerial performance in the educational system, https://papers.ssrn.com/sol3/papers.cfm?abstract_id=2679224
6. Drucker, P. F. (2009). Management challenges for the 21st century. HarperBusiness.

Гулай О.І.

Професор кафедри цифрових освітніх технологій
д.пед.н., професор

Дацюк А.В.

Студентка групи ІФс-21

Луцький національний технічний університет

SMART-ТЕХНОЛОГІЇ ЯК ІНСТРУМЕНТ ПІДТРИМКИ ІНКЛЮЗИВНОЇ ОСВІТИ

Інклюзивна освіта є невід'ємною частиною сучасного суспільства, у якому кожен учень має право на доступ до якісної освіти, незалежно від індивідуальних особливостей. Однак, для досягнення цієї мети потрібні ефективні підходи та засоби. У цьому контексті SMART-технології, що найчастіше поєднують використання інтерактивних дошок, програмного забезпечення та онлайн-ресурсів, можуть стати потужним інструментом для підтримки інклюзивної освіти.

Протягом останніх двадцяти років сфера освіти відчула значні трансформації. Особливо важливим стало розширення арсеналу засобів навчання: нарівні з традиційними методиками впроваджуються мультимедійні засоби, що поєднують текст із звуком, графікою, відео та анімацією. Сучасні глобальні зміни в освіті спрямовані на оновлення змісту, структури та методів навчання, спроможних відповісти на потреби кожного учасника освітнього процесу, розширивши доступ до навчання для тих, хто раніше не мав такої можливості.

У порівнянні з традиційним підходом, де оцінка роботи учнів базується на демонстрації сформованості компетенцій чи оптимальних методів виконання завдань, оновлена парадигма вимагає спостереження за зростанням їхніх особистих показників, покращення знань, умінь та навичок. Молодь навчається генерувати ідеї, обмінюватися інформацією через динамічні діалоги, аналізувати її та толерантно приймати думки інших. Таким чином, відповідно до нової освітньої парадигми учні перетворюються з пасивних споживачів знань на активних учасників освітнього процесу, здатних самостійно задовольняти свої пізнавальні інтереси та потреби [1].

Важливо зауважити, що широкий спектр освітніх потреб осіб з особливими потребами у фізичному розвитку та рухових обмеженнях (ОПФР) виявляється значно більшим, ніж у здорових дітей. З одного боку, вони повинні, нарівні зі своїми однолітками, засвоїти знання, вміння та навички, необхідні для успішної соціальної взаємодії; з іншого боку, вони мають додаткові потреби, які впливають з їхніх функціональних обмежень. Ці обмеження часто

ускладнюють застосування стандартних методів навчання і можуть негативно впливати на їхній успіх і самооцінку.

У межах інклюзивного підходу різноманітність учнів та їхні індивідуальні особливості розглядаються не як проблема, а як можливість збагатити навчальний процес. Головна мета інклюзивної освіти полягає в створенні середовища, де педагоги та учні готові приймати виклики та переваги різноманітності. Цей підхід сприяє виявленню методів трансформації освітніх систем з метою задоволення потреб широкого кола учасників освітнього процесу [2].

Як відзначено в одному з документів ЮНЕСКО, поточний рівень розвитку SMART-технологій значно розширює можливості як педагогів, так і учнів. Це спрощує доступ до освітньої та професійної інформації, розширює функціонал навчальних інструментів та підвищує ефективність управління освітнім процесом. Крім того, воно сприяє інтеграції національних інформаційних освітніх систем у світову мережу, забезпечує доступ до міжнародних інформаційних ресурсів у галузі освіти, науки і культури.

SMART-технології в контексті спеціальної та інклюзивної освіти можна використовувати як компенсаторний, комунікаційний та дидактичний інструмент [3, с. 74].

Застосування SMART-технологій як компенсаторного засобу означає використання їх для підтримки традиційних методів навчання, таких як читання та письмо, що полегшує доступ до навчальних ресурсів і сприяє навчальній взаємодії. Це частково компенсує або заміщує відсутність природних функцій.

Як комунікаційний засіб, SMART-технології можуть бути використані для забезпечення альтернативних форм зв'язку та підтримки альтернативної комунікації, дозволяючи особам з фізичними обмеженнями спілкуватися більш зручним способом.

Використання SMART-технологій як дидактичного засобу викликало потребу в перегляді традиційних підходів до навчання і викладання, що відкрило нову еру в освітніх трансформаціях. Ці нові технології приносять різноманітні педагогічні стратегії для навчання осіб з фізичними обмеженнями і стають реальним інструментом впровадження інклюзивної освіти.

Серед переваг використання SMART-технологій для підтримки інклюзивного навчання можна виділити наступні:

- загальні переваги: підтримка розширення автономії учнів; подолання комунікаційних труднощів та бар'єрів; можливість учням продемонструвати свої навчальні досягнення у зручний спосіб; розробка навчальних завдань з урахуванням індивідуальних навичок та можливостей учнів;

- переваги для учнів: незалежний доступ до навчальних матеріалів; можливість виконувати навчальні завдання у власному темпі (асинхронний режим); можливість використання SMART-технологій як компенсаторного засобу для отримання доступу до навчальних матеріалів у альтернативний спосіб;

- переваги для педагогів: можливість віддалено спілкуватися з колегами, вивчати та поширювати педагогічний досвід роботи з інклюзивними групами; покращення навичок використання SMART-технологій для ефективної роботи з учнями; більше можливостей для підготовки навчальних матеріалів та використання наочності, зокрема через мультимедійність, яка дозволяє коригувати вплив на різні сенсорні зони. Матеріали в електронному форматі легше адаптувати до потреб учнів, наприклад, за допомогою великого шрифту, шрифту Брайля тощо [4, с. 144-151].

Розвиток та загальна доступність веб- та хмаро-орієнтованих технологій створюють базу для широкого поширення актуальної навчальної інформації у більш оперативний та гнучкий спосіб. Різноманітні технологічні рішення, доступні і часто безкоштовні, сприяють розвитку середовищ для ефективної навчальної взаємодії, таких як:

- синхронна та асинхронна комунікація та співпраця (електронна пошта, онлайн дошки, чати, форуми, веб-конференції і т.д.);

- мультимедійна взаємодія (симуляції, доповнена реальність, гейміфікація);

- інноваційні методики оцінювання (адаптивне тестування, самооцінювання, онлайн-тестування і т.д.) [4, с. 153].

Важливо підкреслити, що механічне впровадження SMART-технологій недостатнє для вирішення всіх проблем навчання осіб з обмеженими можливостями. Необхідною умовою є мотивація та бажання педагогів застосовувати та розвивати інноваційні методи навчання або адаптувати існуючі під вимоги сучасності. Необхідно створити умови, щоб кожен учень мав можливість здобувати необхідні знання та демонструвати свої навчальні досягнення у спосіб, зручний саме для нього чи неї. Для цього SMART-технології потрібно інтегрувати в усі освітні програми так, щоб вони гармонійно доповнювали та підтримували їхню реалізацію. Оновлення програм не повинно означати їх спрощення для учнів з обмеженими можливостями, зниження академічних вимог чи стандартів. Натомість, це означає розвиток знань, умінь і навичок, необхідних для успішного опанування певного курсу у більш творчий і гнучкий спосіб, на засадах рівності.

Список використаних джерел:

1. Шишкіна М. П., Спірін О.М., Запорожченко Ю. Г. Проблеми інформатизації освіти України в контексті розвитку досліджень оцінювання якості засобів ІКТ. *Інформаційні технології і засоби навчання*. 2012. № 1 (27). URL: <http://journal.iitta.gov.ua/index.php/itlt/article/view/632/483> (дата звернення: 04.04.2024).
2. What is 'inclusive education?' Interview with the UNESCOIBE Director, Clementina Acedo. URL:http://www.ibe.unesco.org/fileadmin/user_upload/Policy_Dialogue/48th_ICE/Press_Kit/Interview_Clementina_Eng13Nov.pdf (дата звернення: 04.04.2024).
3. Гриб'юк О. О. Система психолого-педагогічних вимог до засобів інформаційно-комунікаційних технологій навчального призначення: монографія; за наук. ред. М. І. Жалдака. Київ: Атіка, 2014. 160 с.
4. Кузава І. Б. Інклюзивна освіта дошкільників, які потребують корекції психофізичного розвитку: теорія і методика: моногр. Луцьк: ПП Іванюк В. П., 2013. 292 с.

Дембіцька С. В.

професор кафедри БЖДПБ, д. пед. н., професор
Вінницький національний технічний університет
sofiyadem13@gmail.com

Кобиланський О. В.

завідувач кафедри БЖДПБ, д. пед. н., професор
Вінницький національний технічний університет
akobilanskiy@gmail.com

ПЕДАГОГІЧНА КОМПЕТЕНТНІСТЬ У КОНТЕКСТІ РОЗВИТКУ ПРОФЕСІЙНОЇ МАЙСТЕРНОСТІ ФАХІВЦІВ ТЕХНІЧНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ

Фахівці технічних спеціальностей повинні не лише володіти технічними навичками для вирішення технічних завдань, але й активно долучатися до процесу забезпечення безпечних умов праці та добробуту колег. Це передбачає формування в них педагогічної компетентності для ефективного спілкування та співпраці з іншими. Аналіз наукової літератури [1-4] свідчить про наявність протиріч між зростаючими вимогами роботодавців, суспільства і держави до рівня фахової підготовки майбутніх фахівців технічних спеціальностей та можливостями забезпечення цього рівня за допомогою традиційної системи професійної освіти у вищій школі. Також існує розбіжність між необхідністю спрямовувати професійну підготовку на розвиток особистісно-професійних здібностей і якостей майбутніх фахівців технічних спеціальностей та системою методичного та технологічного забезпечення цього процесу. Для успішного впровадження педагогічних підходів у навчальний процес необхідна підтримка та розвиток належної інфраструктури та кадрового потенціалу у ЗВО .

Сучасні тенденції розвитку вищої технічної освіти відображають важливість індивідуального розвитку студентів, їхнього потенціалу та соціальної зрілості, що ставить під сумнів підходи, орієнтовані виключно на теоретичне вивчення педагогічних основ та процесів.